Inleiding

In het coalitieakkoord en in het programma Wassenaar 2030 wordt ingezet op deregulering. In het algemeen wordt deregulering ingezet om de regeldruk te verminderen en de dienstverlening te verbeteren. Deregulering is dan ook geen doel op zich, maar een middel om het inwoners makkelijker te maken. In deze startnotitie worden de kaders geschetst voor de Dereguleringsnota waarin Wassenaar de volgende stap zet.

Hoe zien we deregulering?

In Wassenaar wonen meer dan 26.000 inwoners met elk hun eigen wensen. Ze hebben behoefte aan vrijheid van handelen en het kunnen hebben van invloed op hun omgeving. Gedeeltelijk is het de taak van de gemeente om te zorgen dat dit in goede banen wordt geleid. Daartoe is door de jaren heen een grote verscheidenheid aan beleid opgesteld. Dat heeft ervoor gezorgd dat er in Wassenaar een flink hoge regeldruk is. BMC heeft in de aanloop naar de omgevingswet een op basis van een steekproef een inschatting gemaakt van het aantal regels dat voor een perceel geldt. Daaruit blijkt dat Wassenaar de helft meer regels heeft dan Voorschoten.

Door de hoge regeldruk is het voor inwoners moeilijker om erachter te komen welke regels van toepassing zijn op hun situatie. Als ze plan hebben, is het daardoor moeilijk om te achterhalen waar ze aan moeten voldoen en wat toegestaan is. Daarnaast zorgt meer beleid ervoor dat binnen de gemeente er meer regelgeving en juridisering komt en doorlooptijden langer worden. Tegelijk is beleid soms niet meer nodig, past het niet meer bij de huidige situatie of kan de uitvoering ervan beter.

In het coalitieakkoord en in het programma Wassenaar 2030 wordt ingezet op deregulering. Hierbij wordt behoefte aan vrijheid van handelen en het kunnen hebben van invloed op de omgeving genoemd. Bij beiden staat het perspectief van de inwoners centraal. Dat perspectief wordt beïnvloed door twee onderdelen: de regels en de uitvoering ervan. De eerste ligt voor de hand: regels leggen beperkingen op. De uitvoering gaat over de manier waarop de regels in praktijk worden gebracht. Dat geldt in aanloop naar bijvoorbeeld een vergunningsaanvraag: weten inwoners wanneer ze een vergunning nodig hebben, kunnen ze de informatie daarover eenvoudig vinden, is de procedure helder? Maar ook tijdens de procedure: is het proces gestroomlijnd, weten inwoners waar ze aan toe zijn? Voor het perspectief van de inwoners is het belangrijk zowel de daadwerkelijke regels als de uitvoering ervan onder de loep te nemen.

Deregulering is geen doel op zich, maar een middel om het inwoners makkelijker te maken.

De Wassenaarse context

Op verschillende manieren en op verschillende momenten zijn er in Wassenaar al stappen gezet om te dereguleren.

Eerdere dereguleringen

Op verschillende punten zijn al stappen gezet om taken flexibeler uit te voeren. Een voorbeeld is het Fonds Wassenaar, waar alle incidentele subsidies zijn onder gebracht, of de recente vereenvoudiging van het stelsel voor kapvergunningen. Vanuit participatie is Wassenaar ook bezig met het uitdaagrecht (*right to challenge*). Daarnaast loopt er op dit moment een traject om de verduurzaming van erfgoed eenvoudiger te maken.

Geleerde lessen

Uit eerdere dereguleringsstappen in Wassenaar hebben een aantal lessen getrokken worden, die

worden meegenomen in deze Dereguleringsnota. Denk hierbij aan het feit dat er regelgeving is waar we als gemeente geen invloed op hebben, bijvoorbeeld bij provinciale verordeningen. Daarnaast leidt deregulering niet automatisch tot bezuiniging, wordt het vormgeven en uitvoeren van deregulering beperkt door ambtelijke capaciteit en is er niet altijd bestuurlijk draagvalk.

Omgevingswet
Een belangrijke deregulerende ontwikkeling is de komst van de Omgevingswet. Deze dwingt overheden nog eens goed te kijken of bestaande ruimtelijke regels wel nodig zijn en of ze slimmer ingericht kunnen worden. Tegelijk wordt het proces van het aanvragen van (omgevings)vergunningen aangepast waardoor er een kortere doorlooptijd bij de overheden ontstaat, wat het inwoners makkelijker maakt. De voorstellen die in de Dereguleringsnota gedaan worden, zijn uiteraard in lijn met de wijzigingen die we in de Omgevingswet voorstaan.

Uitgangspunten

Deregulering is geen doel op zich, maar een middel om het inwoners makkelijker te maken.

Het onderzoek richt zich niet alleen op het verminderen van het aantal regels, maar ook op de manier waarop er uitvoering aan gegeven wordt. Het uitvoeren van regels is immers voor inwoners een belangrijk onderdeel van de ervaren regeldruk. Daar komt bij dat we als gemeente niet alle regelgeving aan kunnen passen, bijvoorbeeld als het gaat om provinciale of landelijke verordeningen of wetten. In die gevallen kunnen we mogelijk wel de uitvoering aanpassen. Verder dient opgemerkt te worden dat bij andere gemeenten deregulering niet leidt tot een kostenbesparing, dat is voor de Dereguleringsnota ook niet een doel.

Hieronder worden zes uitgangspunten genoemd die gebruikt gaan worden om bestaande regels en procedures te analyseren. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op het fysiek domein, conform de insteek van het coalitieakkoord. Wanneer blijkt dat er binnen het onderzoek geprioriteerd moet worden, dan zal de nadruk gelegd worden op de meest geleverde producten. Op die manier wordt het effect voor de inwoners zo groot mogelijk.

1. Regel afschaffen, als:
    a. Er geen risico's worden beheerst of voorkomen
    b. Er nooit een aanvraag wordt ingediend
    c. Er nooit een aanvraag wordt geweigerd
    d. Er geen toezicht plaats vindt
2. Verlengen van de geldigheidsduur (bijvoorbeeld van 1 naar 2 jaar)
3. Omzetten naar algemene regels:
    a. Er is sprake van een gebruikelijke en veel voorkomende activiteit in plaats van een specifieke situatie
    b. Een aanvraag wordt altijd verleend
    c. Er wordt altijd getoetst op dezelfde aspecten voor eenzelfde soort situatie
    d. Als er een doel gespecificeerd kan worden in plaats van een middel.
    Dus geen parkeernorm, maar "zorg dat er geen parkeeroverlast is"
4. Samenvoegen van regels
    Door aanvragen integraal te behandelen of bepaalde producten samen te voegen.
5. Duidelijkheid over proces
    a. Welke informatie je nodig hebt
    b. Wat de stappen zijn
    c. Wat de doorlooptermijnen zijn
6. Slimmer inrichten van het proces

a. Zorgen dat alle benodigde informatie sneller beschikbaar komt
b. Automatiseren van delen van het proces

Inhoud Dereguleringsnota

De Dereguleringsnota zal twee elementen bevatten: een voorstel voor dereguleringsstappen en een doorkijk naar de toekomst. Elke stap bestaat uit een concreet voorstel voor aanpassing van regelingen of werkwijzen met daarbij de maatschappelijke impact en de consequenties voor de gemeente. In de doorkijk wordt gekeken naar de toekomst, naar algemene lessen die getrokken kunnen worden voor nieuw beleid en nog in te richten processen.

Planning

Startnotitie vaststellen	B&M: 23 februari raad: 30 maart
Analyse bestaande regelgeving en procedures	30 maart tot 15 april
Voorstellen voorleggen aan raad	B&M: 1 juni Raad: 14 juni

Financiën

Er zijn geen financiële middelen voor beschikbaar gesteld. De Dereguleringsnota zal opgesteld moeten worden binnen de bestaande formatie.